

פנים יפות, כמעט בסלחנות אבהית, ואמר לי: "אני מתפלא שאתה וקדיש לזו — שניים שאני חושב לאנשים ישרים — עשיתם מעשה שלא הייתם צריכים לעשותו."

אחר־כך הלכנו לאכול צהריים. החברים פינו את כל חדרהאוכל. כשראה את הרמזי מכונית שבה הגעתי, שאל: "מה, יש לך כבר מכונית פרטית?" הסברתי לו שיש המכונית של החבר שבא אתי, ושאני מעדיף להגיע כך, כיוון שזה עוזר לי להתחמק מהעיתונאים.

ברוך להדרהאוכל אמר לי: "שרגא, תיזהר! פה יכולים לצלם אותך! עוד תראה שיצלמו אותנו."

הבטנו לכל הצדדים ולא ראינו איש אמרתי לברנרדו שאיני נושא איתי מצלמה, ואיני רואה איש בסביבה, כך שאין כל סיבה לחשוש.

בחדרהאוכל, שכאמור פונה מכל יושר ביו, הגיש לי בן־גוריון צלחת מרק רי שוחחנו.

עניתי: "איזה עניין? ישנם הרבה עניינים טובים, או לא טובים?" אמר לי: "אני חושב שלא טוב."

שאלתי: "במה העניין?" והוא השיב: "שמעתי שיש איוה פסל."

אמרתי: "הפסל עומד בבית־החולים של באר־שבע ומביא הנאה לחולים, שרואים אותו עומד שם ומביט על הנגב. בשבילם הוא מסמל את מימוש החזון שלך על פיתוחו של הנגב."

בן־גוריון הירח כמה שניות ואמר מפויס: "טוב, תמיד אתם עושים דברים שאני לא רוצה בהם."

לא אוכל לאמר שהיה מרוצה מהעניין, אבל כיוון שהעמדנו אותו לפני עובדה מוגמרת, קיבל את הדיון.

הסיפור סביב השגת הפסל גם הוא לא היה פשוט. מזכיר ההסתדרות, פינחס לבון, שלח מיכתב למרכז קופת־חולים, למשה טורוקה, ובו בירך אותו לרגל פתיחת בית־החולים והודיע כי הוא שלח שלושה פסלים לקישוט המוסד — דיוקנותיהם של

אותו בויקנותו בהרפתקה פוליטית חסרת תכלית וסכני.

לכאן קשור סיפור־שבת קטן. אני נהגתי אז לבקר בביתו של בן־גוריון כימעט מדי שבת, ב־10.30 לפני־צהריים. באותה שבת הגעתי יותר מוקדם, והחלטתי לשבת בקפה סמוך, הירדן, כדי לא להפריע לאיש.

תוך שלגמתי מספלה־קפה, ראיתי מרוחק את ייגאל הרביץ מסייל עם אשתו ושני ילדיו.

יצאתי אליו ואמרתי לו: "שלום ייגאל. מה אתה עושה פה בשבת בבוקר? מה יש לראות בתל־אביב בשעה כזו?"

הוא השיב: "הייתי אצל הזקן."

יתר לא אמר, ואני לא שאלתי. חשבתי שרצה לעשות נחת לילדיו והביאם לראות את בן־גוריון. גם אני נהגתי כך לפעמים עם נכדי.

ב־10.30 הגעתי, כהרגלי, לביתו של בן־גוריון, הפעם כדי לדבר על ליבו שלא לצאת ברשימה נפרדת. ואז הוא אמר לי: "גם אתה פה?"

שאלתי: "מי עוד היה פה?" והוא השיב: "היה פה ייגאל. הוא ואיטר רוצים שאתן את הסכמתי להיות ברשימה שלהם. אז נתתי הסכמתי."

הייתי כימעט בהלם. לא העליתי על דעתי שבשבת בבוקר יבואו כדי לשכנעו להצטרף לרשימה. מתברר שאיחזרתי בחצי שעה. אילו הקדמתי, אולי הייתי מצליח להניא מלהשתתף בהרפתקה חסרת־טעם זו.

מישפחת נצר ממונה

את משה דיין

בסוף מאי 1967 התקיימה ישיבה של אישית המפלגה, והנושא שעל הפרק היה — שינויים בקואליציה ובממשלה.

בישיבה זו סיפרתי לחברי הלישכה ש־אליהו נאווי הופיע אצלי ודרש, בשם תושבי הנגב, למנות את משה דיין, שביקר לאחרונה בנגב ושהמונים קיבלוהו בהתיבות, כשרה־ביטחון.

את הדברים האלה אמרתי, אחרי שה־ועדה המדינית של המפלגה החליטה למנות את ייגאל אלון כשרה־ביטחון.

בעיקבות דברי הוחלט להעביר את הרעיון למוזכרות המפלגה, כדי שהיא תחליט ליט בנושא. לי היה ברור שבצעד זה תומך רוב הציבור בארץ.

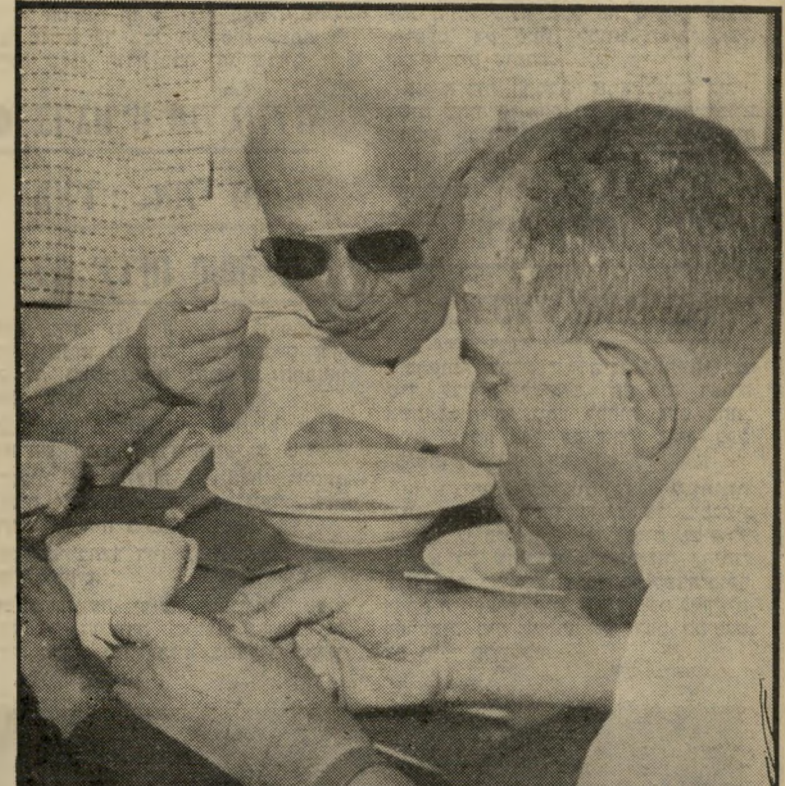
ב־1.6.67 התקיימה ישיבת מוזכרות המיפ־לגה, ובה הושמעה ביקורת מפי דבורה נצר, סנטה יוספטל ועליזה שידלובסקי על ההחלטה למנות את ייגאל אלון כשרה־ביטחון. הן דרשו במפורש למנות את דיין לתפקיד זה.

דבורה אמרה את הדברים הבאים: "אני חזרת מפא"י, אני אורחת המדינה, אני אם וסבתא ואני מציעה שנחליט שמה שדיין ימונה כשרה־ביטחון, איננו איש ביטחון ולא הייתי כזו. איננו מתכוונות לדבר בשם העם. איננו יודעת מי מסמך אולי מוסמכת, מפני שאני נמצאת בקרב הנשים שלהן ילדים בחזית. אין בית שלא הלך ממנו בן. עוד לא היה מצב דומה לזה. בצבא נמצאים כל ילדי מדינת־ישראל. אל. יש חרדה גדולה מאוד. העם, אלה שנמצאים בכוננות ואלה שמחכים לקריאה, תובע עכשיו את מי שהוכיח עצמו ב־מלחמת־העצמאות ובמלחמת־סיני. מדברי רים על דיין... איזה עם מבקש את ייגאל אלון? ובשם איזה עם מדברים?..."

את דבריה סיימה באומרה: "אני מציעה למפלגה להמליץ על הפרדה בין חיקי הביטחון וחיקי ראש־הממשלה, ושמה שדיין ימונה כשרה־ביטחון."

בסיכום אותה ישיבה, שאותה עזב (לוי) אשכול באמצע, הוחלט על מינוי משה דיין כשרה־ביטחון ברוב מכריע של חברי מרכז הלישכה. למיטב ידיעתי, רוב חברי ה"הגות" לשעבר, ששנים רבות היו חברי נגדיו של דיין, הצביעו הפעם בעד מינויו...

במלחמת־העצמאות נחשב דיין כ־כישלון מוטאלי, בעוד שייגאל אלון היה המצביא הנערץ ביותר באותה מלחמה.

התמונה החשאית: נצר ובן־גוריון בחדרהאוכל כשהדיבור * מי הצליח לצלם?

יומיים לאחר מכן התנוססה תמונת פגיו שתבו בשבועון העולם הזה. עד היום אין לי מושג מי הצליח לצלם אותנו.

פינחס לבון חוזר

בהצבת פסל בן־גוריון

מיקרה שלישי קשור בפתיחת בית־החולים המרכזי לנגב בבאר־שבע, מיפעל שקם תודות למאמציו. בין האישים שעסקו בהקמת בית־החולים (טורוקה, ד"ר דורון, פרופ' שטרן) לבין פינחס לבון, מזכיר ההסתדרות דאז, סוכם שפסל של בן־גוריון יינתן כמתנה לבית־החולים.

לבן־גוריון, כמוכן, לא נאמרה מילה על העניין. אחרת לא היה כל סיכוי שהדבר יקום. לעומת זאת סיפרנו על כך לפולה, והיא ביקשה לראות את הפסל.

כשראתה אותו, התלהבה ואמרה: "טוב! אני מקבלת זאת."

שאלתי: "אבל איך יקבל זאת בן־גוריון? האם יסכים שיעמידו את פסלו בכניסה לבית־החולים המרכזי בבאר־שבע?" השיבה פולה בקצרה: "הוא יקבל זאת." לבן־גוריון הגיעה שמועה על הפסל, וביום בהיר אחד פנה אלי: "שמע, לא היית במיקרה שותף לאיזה עניין?"

התצלום פורסם בגיליון העולם הזה (1401) בקיץ 1964.

(המשך מעמוד 14)

מעדיף להשתהות ולהמתין לנסיבות ש־ייקבעו בעצמן את החלטתה. הקשרים האנושיים חשובים לו מכל, וערכו נקב־עים לפי שיקול אסטטי, יופי, אהבה ו־רמוניה, או הישגים אמנותיים.

עקרב

בעל מוח חריף ויכולת אינטואיטיבית, יכולת ריכוז מצוינות, ועלול להיות סרקסטי. מצטיין באומץ־לב מוסרי, אך יכול להיות גם בול־תחבולות ועורמה. הוא מעורר התנגדות בסביבתו. העקרב הוא חסדן, ואינו מקבל מאומה כפי ש־נראה על־פני השטח. הוא מעמיק ל־חקור, ויש בו מרץ וקרינת בלתי־פוסקת לחשיפה, אם של תה־ההכרה שלו, ואם של אחרים. החשדנות והחוש הפסיכולוגי המפותח, מביאים אותו להתעניין בנ־ישי. תה. הוא יודע וחס את הדרך המתאימה שבה יש לנהוג, ונצמד אליה בעקשנות עקרבית טיפוסית. סטודנט עקרב יצליח בפסיכולוגיה, קרימינולוגיה, או כלכלה.

קשת

בעל תפיסה רחבה ויכולת להבין מצ־ביום במהירות. יש לו צורך באתגר אינ־טלקטואלי בלתי־פוסק. הוא הטיפוס של הסטודנט הניצחי. כל חייו הוא שואף ללמוד ולהתפתח. הוא שואף לאמת ה־מוחלטת, ואינו נרתע מלהשמיע את ד־תו על כל נושא, גם אם דבריו פוגעים. הוא לא ניחן בטאקט רב, אך אינו מת־כוון לעקוץ, כי אם לתקן עוול הנראה לעין. הוא בעל פתיחות עצומה ואמו־נה שמחר יהיה טוב יותר. לעתים קיימת בו נטיה להתפרס על־פני שטחים רבים מדי, בבחינת, "תפסת מרובה — לא תפ־סת", נטיה שגורמת לו לבזבז מרץ, כו־חות וכישורנות.

גדי

בעל מחשבה רציונלית, רצינית, קרה ומחושבת. השקפה שאפתנית, זהירה ו־מעשית. שואף ליעדים מוגדרים בחיים. הוא אינ־יסודי ביותר, בייחוד כשהמדובר בקבלת החלטות מכריעות, ובעל גישה של "יקוב הדיון את ההר". שקיעתו בנוש־אים קודרים, אמונות בגורל ואהבת בדי־דות, גורמות לו להיות מסויג מהחברה בה הוא חי. למרות שכלפי חוץ הוא נראה כאוהב חברה ופתוח לקראתה, הרי הסגירות והמופנמות גורמות שחיו יתנהלו בשני משורים. הפנימי — עצור וסגור, והחיצוני — פתוח, וכביכול גלוי. הוא שואף להישגים, ולעתים קרובות הוא זה שמביא פרסים מבית־הספר, ה־צבא, או מקום־העבודה. סטודנט גדי נמשך למדעים מדויקים.

דלי

בן מזל דלי הוא מקורי ומצטיין בכ־שר המצאה, יכולת־הפשטה ודמיון־יוצר, כשריניתוח מעמיק לגבי בני־אדם, וסקר־נות אינ־סופית. הוא רגיש מאד ונפע בקלות, וחושיו ערים לאישיותו של הז־ר. הוא מסוגל לחזר למחשבות מכריו בקלות רבה. הוא מוכשר למדעים מודר־ניים, לאסטרונומיה ואסטרוולוגיה, ו־לעתים קיימת בו אהבה למטפיסיקה. הוא הומניטרי ידידותי ונדב, לא רגשני, ומסוגל לעבור מיקצינויות לקצינויות ב־מהירות מדהימה. התנהגותו אינה ניתנת לשינוי. קיימת בו עקשנות גדולה, רצון להתבלט ולהראות מקורי, ולכן הוא מוכן לבצע כלימיני מעשים שיועגוניים ו־בלתי־מקובלים. סטודנט יצליח בלימודים הקשורים למדעי־החברה, פעילות־פולי־טית־ציבורית, תיקשורת־המונית, ורדיו.

דגים

בעל חשיבה גמישה הניתנת להתרש־מות על־ניקלה, דמיון־יוצר ויכולת אינ־טלקטואלית גבוהה, הבנה טבעית ורכי־שת ידע בקלות במגוון עשיר של תח־מים. למרות הכשרונות השכליים, הדגים רגישים מאד, ונוטים להיות חסרי בט־חון־עצמי. הם אוהבים להשרות סביבם אווירה סודית ומעורפלת, וקשה להבין נס. ברהמול סטודנט דגים, כדאי ש־יילמד פילוסופיה, אנטרופולוגיה, רפואה, תאולוגיה, או מישחק, ריקוד, קולנוע, ובעצם כל תחום הקשור לאמנות.